

ด่วนมาก

ที่ นร ๑๑๐๑/ ๓๖๓๐

กองยุทธศาสตร์และแผนพัฒนา	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เลขที่ ๒๙๑๖ รพ	เลขที่ ๑๒๐๔๑
วันที่ ๑๓ มิ.ย. ๒๕๖๑	วันที่ ๑๓ มิ.ย. ๖๑
หน้า ๑๔.๑๔	หน้า ๑๒.๐๖

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๘๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติดำเนินโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ สายเด่นชัย - เชียงราย - เชียงของ ของการรถไฟแห่งประเทศไทย

เรียน ปลัดกระทรวงคมนาคม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงคมนาคม ที่ คค ๐๘๐๖.๒/ว ๑๔๕๔ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑
วันพุธที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงคมนาคมได้ส่งเรื่อง ขออนุมัติดำเนินโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ สายเด่นชัย - เชียงราย - เชียงของ ของการรถไฟแห่งประเทศไทย ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณา เพื่อเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานฯ ได้นำโครงการดังกล่าวเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองการลงทุนพิจารณา เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๑ และได้้นำโครงการดังกล่าวเสนอคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณา เมื่อวันพุธที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ โดยคณะกรรมการฯ มีมติ ดังนี้

๑. โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ สายเด่นชัย - เชียงราย - เชียงของ ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ ในครั้งนี้ถือเป็นโครงการที่มีความเสี่ยงทางรายได้อยู่ในระดับที่สูง ซึ่งเป็นผลจากสมมติฐานที่ใช้ในการประมาณการปริมาณการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารอยู่บนพื้นฐานการประมาณการที่ดี (Best Estimate) ที่คาดว่าจะมีปริมาณการขนส่งสินค้าในปี ๒๕๖๖ สูงถึง ๑.๕๖ ล้านตันต่อปี โดยส่วนใหญ่เป็นการขนส่งสินค้า ผ่านด่านพรมแดนเชียงของ ทั้งนี้ ในปี ๒๕๕๙ มีปริมาณสินค้าผ่านด่านประมาณ ๑.๓๓ ล้านตันต่อปี และคาดว่าจะมีปริมาณผู้โดยสารในปี ๒๕๖๖ จำนวน ๒.๐๓ ล้านคน - เทียบต่อปี โดยผู้โดยสารส่วนใหญ่เป็นการเดินทาง ภายในพื้นที่ ในขณะที่ที่ผ่านมามีการขนส่งสินค้าและเดินทางในพื้นที่พึ่งพาทางถนนเป็นหลัก เนื่องจาก มีความสะดวกรวดเร็วและมีความครอบคลุมทั้งในระดับพื้นที่และระหว่างประเทศ ประกอบกับแนวเส้นทางของ โครงการมีการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรมที่มีชุมชนอาศัยอยู่เบาบาง นอกจากนี้ โครงการ เป็นการพัฒนาเส้นทางรถไฟสายใหม่จำเป็นต้องจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินจำนวนมากและยังจำเป็นต้องมีการก่อสร้าง อุโมงค์หลายแห่งตามข้อจำกัดทางกายภาพของเส้นทาง ทำให้มีวงเงินลงทุนอยู่ในระดับสูงและมีผลตอบแทน ทางการเงินอยู่ในระดับต่ำ ส่งผลให้รัฐบาลจำเป็นต้องรับภาระค่าใช้จ่ายโครงการ

/ดังนั้น....

ดังนั้น กรณีที่รัฐบาลตัดสินใจลงทุนโครงการเพื่อเพิ่มความครอบคลุมพื้นที่ของโครงข่ายทางรถไฟบริเวณภาคเหนือตอนบนและเพื่อเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมในภูมิภาคแนวเหนือ – ใต้ ในรูปแบบ Land link ซึ่งจะช่วยให้ทางเลือกในการเดินทางให้กับประชาชนและรองรับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการขนส่งสินค้าทางถนนและทางน้ำสู่ระบบราง (Modal Shift) จากพื้นที่ภาคเหนือตอนบนไปยังพื้นที่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะท่าเรือแหลมฉบังซึ่งเป็นประตูการค้าหลักของประเทศได้อย่างสะดวกและปลอดภัย เห็นควรกำหนดเป็นเงื่อนไขที่กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยจำเป็นต้องดำเนินการให้เกิดความชัดเจนก่อนดำเนินโครงการ ดังนี้

๑.๑ กระทรวงคมนาคมพิจารณากำหนดแนวทางพัฒนาโครงข่ายระบบคมนาคมขนส่งในพื้นที่ที่ชัดเจนและจัดลำดับความสำคัญของการลงทุนพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งขนาดใหญ่ในบริเวณพื้นที่อรรถประโยชน์ของโครงการ เพื่อลดผลกระทบที่จะทำให้การรถไฟแห่งประเทศไทยมีความเสี่ยงทางด้านรายได้จากปริมาณผู้โดยสารและสินค้าของโครงการเพิ่มมากขึ้นได้ ทั้งนี้ เห็นควรให้กระทรวงคมนาคมเร่งดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่ได้มอบหมายให้กระทรวงคมนาคมศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเส้นทางการจราจรในภาพรวมทั้งหมดทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ และทางรางภายในประเทศและระหว่างประเทศ และจัดทำแผนบูรณาการเส้นทางการคมนาคมของประเทศ พร้อมทั้งรับประเด็นข้อคิดเห็นของคณะกรรมการฯ ในคราวประชุมเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๑ ไปประกอบการดำเนินการดังกล่าวด้วย

๑.๒ กระทรวงคมนาคมประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวเส้นทางของโครงการ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่และแหล่งท่องเที่ยวที่ได้คำนึงถึงการใช้ประโยชน์จากการดำเนินโครงการ เพื่อให้โครงการสามารถก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ตามสมมติฐานที่ได้ประมาณการไว้

๑.๓ เนื่องจากเส้นทางการก่อสร้างทางรถไฟในสายดังกล่าวดำเนินการในพื้นที่ลาดเขา ผ่านพื้นที่ป่าไม้ ซึ่งการก่อสร้างจะเสี่ยงต่อการทำลายสิ่งแวดล้อมทั้งในพื้นที่ใกล้เคียงก่อสร้างและระบบนิเวศใกล้เคียงโดยรวม การรถไฟแห่งประเทศไทยจะต้องจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงทางด้านสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่ระบุไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) อย่างเคร่งครัด

ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ พิจารณาในเบื้องต้นแล้วเห็นว่าค่าใช้จ่ายที่จะสามารถใช้จ่ายจากเงินงบประมาณคือ ค่าจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินและค่าจ้างที่ปรึกษาเท่านั้น สำหรับค่าก่อสร้างโครงการควรจะมีมอบหมายให้กระทรวงการคลังพิจารณาจัดหาแหล่งเงินกู้และคำประกันเงินกู้ตามความเหมาะสมและให้การรถไฟแห่งประเทศไทยเป็นผู้ขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อชำระหนี้เป็นรายปีต่อไป

๒. เห็นควรมอบหมายให้กระทรวงคมนาคมกำกับติดตามให้การรถไฟแห่งประเทศไทยดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงทางด้านต้นทุน เพื่อลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของต้นทุนจากที่ได้ประมาณการ (Cost Overrun) ทั้งนี้ ในกรณีที่การรถไฟแห่งประเทศไทยพบว่าวงเงินลงทุนของโครงการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและมีผลกระทบต่อผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของโครงการเปลี่ยนแปลงไปจากที่ประมาณการไว้อย่างมีนัยสำคัญ เห็นควรให้การรถไฟแห่งประเทศไทยเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในโอกาสแรกก่อนดำเนินการตามขั้นตอนอื่นๆ ต่อไป

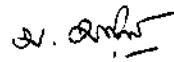
/๒.๒ พิจารณา...

๒.๒ พิจารณานโยบายการเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ/หรือภาคเอกชนในพื้นที่ที่มีศักยภาพเข้าร่วมเป็นผู้ให้บริการขบวนรถท้องถิ่น ตลอดจนพัฒนาปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะเพื่อเชื่อมต่อการเดินทางในพื้นที่ เพื่อกระตุ้นให้เกิดปริมาณความต้องการเดินทางและขนส่งสินค้าตามแนวเส้นทางเพิ่มขึ้น

๒.๓ เร่งพิจารณาเสนอแผนการลงทุนจัดหารถจักรและล้อเลื่อน แผนปรับปรุงการให้บริการและการส่งเสริมการตลาดทั้งทางด้านอัตราค่าบริการ ตารางเดินรถที่มีความสอดคล้องกับพฤติกรรมการเดินทางและสามารถแข่งขันได้กับการขนส่งรูปแบบอื่นๆ พร้อมทั้งพิจารณากำหนดรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่โดยรอบและอาคารสถานี รวมทั้งย่านสถานีรองรับผู้โดยสารที่เหมาะสม และสามารถช่วยสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเดินทางและขนส่งสินค้าสู่ระบบราง ซึ่งจะช่วยให้การรถไฟแห่งประเทศไทยสามารถใช้ประโยชน์จากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ภาครัฐได้ลงทุนไปมากแล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้งยังช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่การรถไฟแห่งประเทศไทยอันจะช่วยลดภาระผลการขาดทุนจากการให้บริการของการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ในระดับหนึ่งอีกด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และนำมติของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อประกอบการพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายมนตรี บุญพาณิชย์)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการ

โทร. ๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๕๔๐๔

โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๖๖๓๗

Email : anan@nesdb.go.th